



LATVIJAS ETNOGRĀFISKAIS BRĪVDABAS MUZEJS

Reģistrācijas nr. 90000053011
Bonaventuras iela 10, Rīga, LV-1024
Tālr. 67994510, e-pasts info@brivdabasmuzejs.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Rīgā

2023. gada 27. janvārī

Nr. 1-2-5

Komunikācijas politika

Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja (turpmāk Muzejs) komunikācijas politika veidota, lai konsekventi popularizētu un iedzīvinātu Muzeja definēto misiju – saglabāt, pētīt un vienotā veselumā eksponēt Latvijas tautas tradicionālās dzīves pieminekļus no 17. gs. beigām līdz 20. gs. vidum, ar muzejiskiem līdzekļiem atklājot latviešu un citu mūsdienu Latvijas teritorijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba, sadzīves tradīcijas un estētisko pasauli, tādējādi veicinot nacionālo pašapziņu un uzturot nacionālo identitāti.

Komunikācijas politikas mērķi:

1. Izglītot sabiedrību par latviešu tautas dzīvesveidu 17. - 20. gs. tradicionālas saimniekošanas apstākļos. Veicināt nacionālo pašapziņu un uzturēt nacionālo identitāti.
2. Veicināt vēstures izpratni.
3. Pozicionēt Muzeju:
 - 3.1. kā Baltijas un Eiropas kultūras sastāvdaļu;
 - 3.2. kā vienu no Eiropas senākajiem un plašākajiem brīvdabas muzejiem;
 - 3.3. kā vienu no Latvijas vadošajiem muzejiem un nākotnē kā vienu no Eiropā atzītiem etnogrāfiskajiem brīvdabas muzejiem, kurā notiek pētniecības, restaurācijas un izglītojošais darbs;
 - 3.4. kā vietu, kur tiek piedāvātas izglītojošas programmas par Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba un sadzīves tradīcijām un estētisko pasauli;
 - 3.5. kā lielisku vietu aktīvām pastaigām un ģimenes atpūtai.
4. Iepazīstināt sabiedrību ar Muzeja pētniecības rezultātiem.

5. Piesaistīt Muzejam iespējami plašu apmeklētāju loku.

Mērķauditorija:

1. Interesenti, kuri izvēlas izzināt Latvijas kultūrvēsturisko novadu vēsturi un tradīcijas.
2. Ģimenes ar bērniem, kas izvēlas savu brīvo laiku pavadīt pieejamā, dabīgā un drošā vidē ar pievienotu kultūrvēsturisko un izglītojošo vērtību.
3. Izglītojamie, kuri Muzeju apmeklē organizēti, tajā skaitā, programmas “Skolas soma” ietvaros.
4. Vēstures un citu nozaru studenti.
5. Ārzemju tūristi.
6. Personas, kas izvēlas Muzeja teritoriju pastaigām, nūjošanai, slēpošanai vai citām muzejā atļautām sporta aktivitātēm.
7. Tūristi, kas apmeklē Muzeju *in situ* - ēku kompleksu Cēsu novada Vecpiebalgas „Vēveri” un zemnieka-zvejnieka sētu Dienvidkurzemes novada Rucavas „Vītlnieki”.
8. Folkloristi, amatnieki, sadarbības partneri.
9. Cilvēki, kas interesējas par tautas daiļamatniecības priekšmetu darināšanu un iegādi.
10. Dažādu jomu speciālisti un interesenti, kuriem nepieciešams Muzeja pētniecības darbā pamatotais atbalsts metodiskajā darbā un informatīvajā jomā.

Muzeja komunikācijas darba raksturojums

1. Ekspozīcijas, izstādes un konferences

1.1. Ekspozīcijas

1.1.1. Muzeja ekspozīcija Brīvdabas ielā 21, Rīgā, kurā 87 hektāru platībā ir izvietoti vairāk nekā simts objekti - zemnieku sētas, zvejnieku sētas, amatnieku mājas-darbnīcas, kalves, podnieku un darvas ceplis, vējdzirnavas, vairākas baznīcas, brāļu draudzes jeb hernhūtiešu saiešanas nams, krogs, dzīvojamās rijas, bišu stropi no visiem Latvijas novadiem, kā arī Muzeja izstāžu zāle.

1.1.2. Muzeja ekspozīcija *in situ* ēku kompleksā „Vēveri” Cēsu novadā, Vecpiebalgā. Lai saglabātu vēsturiski veidojušos kultūrainavu ar senatnīgām

sētām, ēkām, ceļiem, koku stādījumiem, kā arī, lai saglabātu ēkas – Piebalgas zemnieku darba un dzīves pieminekļus vidē un vietā, kur tie radušies kopš 20. gs. 80. gadiem. No astoņām senajām saimniecībām sešas ir Muzeja pārziņā.

1.1.3. Muzeja ekspozīciju *in situ* zemnieka-zvejnieka sētā „Vītolnieki” Dienvidkurzemes novadā, Rucavā. „Vītolnieki” tiek saglabāti kā Papes Ķoņu ciema zvejnieka – zemnieka sēta, kas raksturo 19. gs. beigū un 20. gs. sākuma celtniecību, saimniekošanas veidu un sadzīves tradīcijas.

1.2. Izstādes

1.2.1. Izstāžu tēmas plāno Etnogrāfijas departaments, to apstiprina Muzeja zinātniskā padome un direktors. Izstādes pamatā notiek Muzeja vienīgajā izstāžu zālē, Rīgā, Brīvības ielā 21, 176 m² platībā, bet atsevišķas izstādes, atkarībā no plānotās izstādes specifikas un izstādāmo priekšmetu rakstura, notiek arī Muzeja teritorijā. Ik gadu Muzejs plāno divas pētnieciskās izstādes par Muzejā veikto pētījumu rezultātiem.

1.2.2. Izstādes parāda Muzejā veikto pētījumu rezultātus, kas ir svarīgi Latvijas etnogrāfijas un kultūras vēsturē, kā arī nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā. Izstādes saturu un ekspozīcijas plānu izstrādā Muzeja speciālisti, balstoties uz pētījumiem par konkrētu etnogrāfisku tēmu. Izstāžu ekspozīcijas koncepciju apstiprina Muzeja Zinātniskā padome.

1.2.3. Izstādes autors izstrādā izstādes zinātnisko koncepciju, raksta zinātniskos tekstus, krājumā atlasa priekšmetus, strādā ar izstādes noformētāju. Izstādes iekārtošanā pēc vajadzības piedalās visu Muzeja departamentu un nodaļu darbinieki.

1.2.4. Izstādēs Muzejs galvenokārt izmanto sava krājuma priekšmetus, un vajadzības gadījumā deponē arī no citiem muzejiem vai privātām personām.

1.2.5. Izstāžu ilgums ne mazāk kā 3 mēneši, tas atkarīgs no sezonas un valstī aktuāliem notikumiem un pasākumiem.

1.2.6. Muzejs plāno arī ceļojošās izstādes, kas ir Muzejā izstrādāto izstāžu pilna versija vai tās daļa (informatīvās planšetes, atsevišķi priekšmeti). Ceļojošo izstāžu ilgumu nosaka tās rīkotājs.

1.3. Konferences

1.3.1. Muzeja Gadskārtējā konference 2. februārī;

1.3.2. Muzeja darbinieku dalība starptautiskās un Latvijas institūciju rīkotās konferencēs.

2. Darbs ar apmeklētājiem

Muzeja apmeklētājiem tiek piedāvāti gadskārtu svētki, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Gadatirgus, Mūsdienu amatniecības tirgus, divdesmit tematiskās un pārskata ekskursijas, deviņas muzejpedagoģiskās nodarbības, Muzeja speciālistu lekcijas un konsultācijas, izglītojošas pastaigu takas, koncerti, teātra izrādes, radošas darbnīcas, amatnieku darba demonstrējumi un meistarklases.

2.1. Muzeja pasākumi.

2.1.1. Muzejs regulāri rīko gadskārtu svētkus, kuros plašs apmeklētāju loks tiek iepazīstināts ar svētku tradīcijām un gadskārtai atbilstošiem darbiem zemnieka sētā, uzstājas folkloras kopas, profesionāli un amatiermākslas kolektīvi, darbojas darbnīcas, un apmeklētājiem ir iespēja pilnvērtīgi izdzīvot svētku pieredzi. Klātienē pieredze tiek papildināta ar izglītojošiem materiāliem digitālajā vidē.

Vasaras saulgrieži, Annas diena un Senās uguns nakts tiek svinēta Muzejā *in situ* - zvejnieka sētā Dienvidkurzemes novada Rucavas „Vītolnieki”.

2.1.2. Muzeja organizētais Latvijas tautas lietišķās mākslas meistarū darinājumu Gadatirgus jūnija pirmajā nedēļas nogalē uzskatāms par plašāko amatniecības izstrādājumu izstādi valstī.

2.1.3. Mūsdienu amatniecības tirgus septembra pirmajā nedēļas nogalē.

2.1.4. Muzejs ir daudzu valstiski nozīmīgu pasākumu norises vieta, sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru Muzejā notiek gan Dziesmu un Deju svētku procesa norises, gan lielākā folkloras festivāla - “Baltica” koncerti, “Kokļu dienas”, “Latvijas Amatierteātru svētki” u.c.

2.1.5. Vasaras sezonā nedēļas nogalēs Muzeja sētās strādā amatnieki un apmeklētājiem ir iespēja vērot audējas, pinēju, kalēju, pastalu meistara darbu un iepazīties ar šo amatnieku darbu.

2.1.6. Ziemas sezonā muzejs iekārto izglītojošas takas, kas ar vides objektu palīdzību iepazīstina apmeklētājus ar latviešu kultūras mantojumu - maskošānās tradīcijām, latviešu tautas zīmēm, latviešu tautas un literāro pasaku un dzejas tēliem u.tml.

2.1.7. Muzeja speciālisti pēc pieprasījuma lasa lekcijas gan klātienē, gan tiešsaistē. Lekciju tēmas aptver visu plašo tradicionālās kultūras lauku - arhitektūru un

būvniecību, zemnieku apģērbu, tradicionālās zemnieku nodarbes un dzīvesveidu, tradicionālo ēdienu gatavošanu u.c. Tāpat muzeja speciālisti vada ekskursijas aktuālajā izstādē.

2.1.8. Muzeja mājaslapā un sociālajos tīklos regulāri tiek ievietoti tekstuāli un vizuāli materiāli par tautas tradīcijām. Tāpat materiāli, kas iepazīstina sabiedrību ar muzeja darbu un darbiniekiem.

2.1.9. Muzejs ilgstoši sadarbojās ar Latvijas bērnu mākslas skolām, mākslas un restaurācijas novirziena mācību iestādēm, uzņemot jaunos māksliniekus brīvdabas mākslas plenēros un Muzejā rīkojot darbu izstādes.

2.2. Ekskursijas

Muzeja ekskursiju piedāvājums vērsts uz Latvijas vēsturisko zemju kultūras mantojuma izzināšanu, uzsverot gan vienojošos elementus, gan vēsturiski izveidojušās atšķirības. Tiek īstenotas pārskata ekskursijas Muzeja Kurzemes, Vidzemes, Zemgales un Latgales ekspozīcijās. Līdzās pārskata ekskursijām apmeklētājiem tiek piedāvātas tematiskās ekskursijas, kas veltītas gadskārtu svētkiem un ģimeņu godiem, spilgtām kultūras parādībām vai vēsturiskiem periodiem.

2.2.1. Ekskursijas bērnu un jauniešu auditorijai

Bērnu un skolēnu auditorijai tiek piedāvātas ekskursijas:

„Pirmo reizi Brīvdabas muzejā”, „Miķeļi latviešu zemnieka sētā”, „Mārtiņi latviešu zemnieka sētā”, „Ziemassvētki latviešu zemnieka sētā”, „Meteņi latviešu zemnieka sētā”, „Lieldienas latviešu zemnieka sētā”, „Jāņi latviešu zemnieka sētā”, „Kurzemes novads”, „Zemgales novads”, „Vidzemes novads”, „Latgales novads”, „Brāļu draudzes Vidzemē”, „Jaunsaimniecība (ap 1939., 1940. g.) Brīvdabas muzejā”.

2.2.2. Ekskursijas pieaugušo auditorijai

Pieaugušo auditorijai tiek piedāvātas ekskursijas:

„Iepazīsti Brīvdabas muzeju”, „Kurzemes novads”, „Zemgales novads”, „Vidzemes novads”, „Latgales novads”, „Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs”, „Senais kristību gods latviešu zemnieka sētā”, „Jāņu svinības senajā latviešu zemnieka sētā”, „Ziemassvētki latviešu zemnieka sētā”, u.c.

2.3. Izglītojošās programmas

Latvijas Etnogrāfiskā muzeja piedāvājumā ir deviņas muzejpedagoģiskās nodarbības:

„Rudens Vidzemes zemnieka sētā 19. gs. - 20. gs. sākumā”

„Ganu spēles Latvijas laukos 19. gs. un 20. gs. sākumā”

„Lībiešu kultūras mantojums”

„Ziemassvētki Kurzemes zemnieka sētā”

„Meteni latviešu zemnieka sētā”

„Liieldienas latviešu zemnieka sētā”

„Iekšzemes zvejniecība Latvijas teritorijā 19. gs. un 20. gs. sākumā”

„Graudkopība Zemgalē 19. gs. un 20. gs. sākumā”

„Agrārā reforma (1920. g. - 1937. g.) un dzīve jaunsaimniecībā”

Katra muzejpedagoģiskā nodarbība sastāv no teorētiskās un praktiskās daļas.

Teorētiskajā daļā apmeklētāji iegūst informāciju par atbilstošu tēmu - zemnieku sadzīvi, gadskārtu svētkiem vai noteiktu vēsturisku notikumu, aplūkojot muzeja krājuma priekšmetus un vērojot nodarbības vadītāja demonstrējumus, savukārt, praktiskā daļa veidota kā darbnīca, kurā apmeklētāji paši meistaro, dzied, muzicē, gatavo vai kā citādi patstāvīgi darbojas, ar mērķi pilnīgāk apgūt nodarbības tēmu. Visas muzejpedagoģiskās nodarbības atbilst kompetenču izglītības izvirzītajām prasībām un ir programmas “Latvijas skolas soma” atbalstītas.

Izglītojošā darba problēmas:

1. Nepietiekama kadru kvalifikācija atsevišķās muzejam svarīgās specialitātēs Etnogrāfija un arī muzejpedagoģija kā specialitāte nav apgūstama nevienā Latvijas augstskolā, tas saasina problēmu ar kvalificētu speciālistu pieejamību darba tirgū. Situācija pieprasa, lai izglītojošā darba speciālists ne vien radītu kvalitatīvu saturu un teicami to prezentētu sabiedrībai, bet arī prastu producēt kultūras piedāvājuma radīšanas un pārdošanas procesu, un pārvaldītu jaunākās tehnoloģijas. Izglītības jomas darbiniekiem, kas uzsāk darbu Muzejā, pietrūkst zināšanu vienā vai vairākās jomās, un ir nepieciešama apmācība. Tāpat apmācības nepieciešamas arī darbiniekiem, kas uzrauga eksponātekas un komunicē ar apmeklētājiem.

2. Kadru mainība

Labi speciālisti veidojas, ilgstoši uzkrājot zināšanas un darba pieredzi. Ekskursiju vadītājam jāaptver plašs tradicionālās kultūras zināšanu apjoms. Papildus tam arī komunikācijas un valodu prasmes, darbs ar tehnoloģijām. Lai ilgtermiņā muzeju par savu darba vietu izvēlētos labākie profesionāļi, ir nepieciešama mūsdienīga infrastruktūra un iespēja regulāri izmantot labākās apmācību programmas.

3. Izglītojošam darbam atbilstošu telpu trūkums

Muzejā nav mūsdienu prasībām atbilstošas telpas, kurās visu gadu varētu notikt darbs ar apmeklētāju grupām. Muzejs pielāgo atsevišķas eksponātēkas mācību nodarbībām, kas neatrisina problēmu ilgtermiņā. Tajās izglītojošais darbs iespējams no maija līdz septembrim, t.i., 5 mēnešus.

Izglītojošā darba prioritātes:

1. Aktualizēt Muzeja piedāvājumu

Ir nepieciešams izvērtēt un aktualizēt visu Muzeja piedāvājumu kopumā. Ir jārada aktuāls piedāvājums dažāda vecuma un interešu grupām, īpaši pievēršot uzmanību mūsdienīgām izglītības metodēm un temata sasaistei ar notiekošo Latvijā un pasaulē.

2. Sakārtot Muzeja piedāvājuma dokumentāciju

Nepieciešams pārskatīt visus ekskursiju un muzejpedagoģisko nodarbību aprakstus. Aktualizēt ekskursiju tekstus, lai Muzeja piedāvājuma saturs un kvalitāte ir nemainīgi augsta, neatkarīgi no tā, kurš speciālists sniedz pakalpojumu.

3. Izdot ceļvežus, darba lapas u.c., kas papildina Muzeja, izstāžu, ekskursiju un nodarbību apmeklējumu

4. Radīt digitālo izglītojošo pakalpojumu konceptu

Ir jārada plāns digitālo izglītojošo materiālu veidošanai, ko visa vecuma cilvēki var izmantot pašizaugsmei, skolēni un skolotāji, studenti un pasniedzēji - mācību procesa papildināšanai.

3. Mārketinga komunikācija

Mārketinga darba raksturojums

Mārketinga komunikācijas galvenie uzdevumi:

1. Informēt sabiedrību par Muzeja pētniecisko un izglītojošo darbu, Muzejā notiekošajiem pasākumiem.

2. Pozicionēt Muzeju kā vienu no Latvijas vadošajiem muzejiem un nākotnē kā vienu no Eiropā atzītiem etnogrāfiskajiem brīvdabas muzejiem, kurā notiek pētniecības, restaurācijas un izglītojošais darbs.
3. Izmantojot mārketinga instrumentus, veicināt apmeklētāju piesaisti muzejam.
4. Uzturēt saziņu ar Muzeja sociālo tīklu kontu sekotājiem.

Komunikācijas kanāli:

1. Informācija muzeja teritorijā speciāli tam izstrādātā veidā.
2. Muzeja izdevumi, ceļveži, bukleti, infolapas.
3. Muzeja mājaslapa.
4. Muzeja sociālie tīkli.
5. Plašsaziņas līdzekļi.
6. Sadarbības partneru komunikācijas kanāli.
7. Tiešā komunikācija ar skolām, pedagogiem.
8. Iekšējā komunikācija.

Mārketinga darba novērtējums

Ir izstrādāta jauna Muzeja karte apmeklētājiem, kas izvietota stendos Muzeja teritorijā, kā arī tiek izmantota kā izdales materiāls Muzeja apmeklētājiem latviešu un angļu valodā. Ir nomainīti 20. gs. 80. gados uzstādītie vides informatīvie stendi un norādes. Tā kā Muzeja rīkoto pasākumu apmeklētāju skaits ir tuvu maksimāli iespējamam Muzeja esošajā infrastruktūrā, Muzeja mārketinga darbs ir vērtējams pozitīvi. Tas nodrošināts, pateicoties kvalitatīvām preses relīzēm un labai sadarbībai ar plašsaziņas līdzekļiem, kā arī aktīvai darbībai Muzeja sociālajos tīklos. 2023. gada janvārī muzeja: Facebook kontam – 11 404, Twitter - 6510, Instagram – 2494 sekotāji. Vidējā katras ziņas sasniegtā auditorija Muzeja Facebook kontā ir 7-9 tūkstoši. Atsevišķas ziņas 2022. gadā Facebook kontā dabīgā veidā sasniegušas 88494 - ar iesaisti 16396, 36437 - ar iesaisti 5512, 26548 - ar iesaisti 4016 u.c. Līdz ar to paralēli Muzeja klātienē apmeklētājiem informāciju par norisēm Muzejā un izglītojošus materiālus saņem vēl papildu plašs interesentu un potenciālo Muzeja apmeklētāju loks.

Mārketinga darba problēmas

Grūti profesionāli veikt mārketinga darbu, ja Muzeja amatu sarakstā nav mārketinga speciālista. Nav arī mūsdienu mārketinga vajadzību nodrošināšanai nepieciešamo atbalsta speciālistu – mākslinieks-maketētājs, videooperators, videomontāžas speciālists, ne arī sociālo tīklu komunikācijas speciālists.

Mārketinga darba prioritātes

1. Digitalizēt krājumu, tai skaitā Muzeja darbības dokumentācijas krājumu un padarīt to pieejamu plašai sabiedrībai.
2. Izstrādāt Muzeja aplikāciju, iekļaujot tajā audiogidu sākotnēji vismaz latviešu un angļu valodā.
3. Izstrādāt Muzeja korporatīvo identitāti.
4. Izstrādāt Muzeja 100-gades komunikācijas plānu.
5. Izstrādāt Muzeja suvenīru piedāvājumu.
6. Izveidot atsevišķu komunikācijas plānu programmai “Skolas soma”.
7. Izveidot atsevišķu komunikācijas plānu ārzemju tūristu piesaistei.
8. Nodrošināt iespēju regulāri veidot profesionālus foto un video materiālus.
9. Izstrādāt drukātus informatīvos materiālus, tajā skaitā pastkartes u.c.
10. Paplašināt aktivitāti sociālajos tīklos, iesaistīties sociālo tīklu interešu grupās.
11. Tiešās un atgriezeniskās komunikācijas attīstīšana ar apmeklētājiem, izmantojot virtuālās saziņas kanālus.

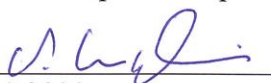
Direktore



Z.Ķergalve

SASKAŅOTS:

Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja
Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

 M. Kuplais
27.01.2023.

Rimšēviča, 29422779

Liga.Rimsvica@brivdabasmuzejs.lv